

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre . . . . 6.— P
Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok
és kereskedelmi cé-
geknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postata-
karékpénztári csek-
számja száma 38.990.

Lapmegjelenés:
és 15-én.
minden hónap 1-én

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Lapunk mai száma.

Visszatért a Felvidék. Az ismét magyar impérium alá került elszakított felvidéki területen az államhatalom a legsürgősebben kívánja helyreállítani a normális viszonyokat. A közlekedés, a posta- és táviratszolgálat nem tűr halasztást. A felszabadult területen lévő vasútvonalakon a személy- és teher- szállítás is megindult, sőt a MÁV több új autóbusszjáratot is rendszeresített,

hogy azokat a vidékeket is, ahol vasúti közlekedés nincs, bekapcsolja a forgalomba.

A vasúti forgalom helyreállítása után most már sürgősen be kell tölteni a megüresedett pályaudvari vendéglők bérletét is. Arra való tekintettel, hogy a pályázati terminus nagyon rövid időbe van megszabva, szükségessé vált lapunkat néhány nappal előbb kiadni, mivel ezzel módot kívánunk adni azok-

nak a kartársaknak, akik a megüresedett pályaudvari vendéglőbérlet után érdeklődnek, idejében beadhassák pályázati kérvényüket. Lapunk száma ugyanis csak december 1-én jelent volna meg s akkor már lekéstek volna a pályázattól.

A pályázati feltételek a hirdetményekben olvashatók, így ajánlatos pályázat esetén — azokat pontosan betartani.

Tanulmányi kirándulás a Budafoki Állami Pincegazdasághoz.

Az Országos Szövetség vezetősége a kartársak kívánságának megfelelően f. é. december hó 6-án (kedden) délután tanulmányi kirándulást rendez a

BUDAFOKI ÁLLAMI PINCEGAZDASÁGHÓZ.

Ez alkalommal Fornády Elemér szőlészeti és borászati főfelügyelő, a Pincegazdaság igazgatója a szakmabelieket érdeklő és tanulságos előadást fog tartani.

Indulás december 6-án d. u. körülbelül negyed háromkor — a pontos időt a jelentkezőkkel idejében fogjuk közölni — a Szent Gellért-téri HÉV állomástól külön vonattal Budafok Városház-térig.

A részvételi díj, amelyben az utiköltség a különvonatra a Szent Gellért-téri állomástól Budafok Városház-térig és onnan vissza. Szent Gellért-térig bennfoglaltatik, személyenként 1 P 60 fillér.

Jelentkezni lehet a részvételi díj egyidejű lefizetésével december hó 3-ig az Országos Szövetség irodájában VI, Csengery u. 51. szám.

Miután a résztvevők számát a Pincegazdaság igazgatóságának előre be kell jelenteni és a különvonaton a férőhelyeket is előre kell biztosítani, kérjük a jelentkezési határidő pontos betartását, nehogy a rendezés körül kellemetlen zavarok álljanak elő. Ugyanesek kérjük a HÉV állomáson pontosan megjelenni, mert a különvonat pernyi pontossággal fog indulni és a résztvevőknek kiadandó igazolvány csak a különvonatra érvényes. Más vonat ezzel az utazási igazolvánnyal igénybe nem vehető.

Egyszerűsítés és felesleges adminisztrációs költségek elkerülése végett kívánatos, hogy a szakmai érdekképviselők elnökei a kiránduláson résztvevőktől a részvételi díjat beszédnek és ezt a jelzett határidőig irodánkba beszolgáltassák.

A különvonatot csak azok vehetik igénybe, akik az igazolványt előre kiváltották és a vonat-kísérő kalauznak és ellenőrnek felmutatják.

Budapest, 1938 november hó 23-án.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége elnöksége.

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kébhánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajtaborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot.

A vendégiparok képesítéshez kötése

A rendelettervezet előző lapszámban már közöltük. A budapesti kereskedelmi és iparkamara most alábbi átirattal kereste meg az érdekpéviselőket:

A Kamara arra kéri a tek. elnökséget, hogy a tervezetet mindazon érdekeltekkel, akik joghatósága területén a fősorolt iparokat gyakorolják, megtárgyalni és a fölmerült észrevételeket kamaránkkal közölni szíveskedjék. — Amennyiben az egyes szakmák állásfoglalásaikban egymással ellentétesek lennének, igen nagy súlyt helyezünk arra, hogy mindegyik állásfoglalást külön-külön tárgyilagossággal részletezzék szíveskedjék velünk megismertetni. Ha a tek. elnökség az ügy érdekében úgy látna helyesnek, célszerű lenne esetleg a nagyobb érdekeltségekkel külön-külön megtárgyalni a tervezetet. Ebben a keretben kérjük, hogy az egyes szakaszokhoz külön-külön szíveskedjék előterjesztését megtenni és a részletek mellett általában nyilatkozni arról is, hogy saját megfigyelése és a szakmák nézete szerint célszerű-e és szükséges-e ennek a tervezetnek ilyen formában való kiadása, avagy inkább az egész joganyagot összefoglaló egységes szabályrendelet lenne inkább kívánatos?

Részleteiben kérjük megtárgyalni a következőket:

Az 1. §-nál: Indokolt-e és ha igen, miért indokolt a 2. § első bekezdésében a 78000—1923 K. M. r. 4. §-ával ellentétben az alkalmazottak létszámának 20-ról 30-ra való fölemelése? A joghatósága területén működő koresmárosoknak — noha nem tartoznak a t. ipartestület kötelekébe — külön értekezletre való összehívását kérjük, annak megbeszélése végett, hogy szükségesnek vélik-e az iparuk képesítéshez kötését és hogy érdekük-e az alkalmazottai létszámuk maximálisan 20-ban való korlátozása? Ezen az értekezleten szíveskedjék a koresmárosoknak magyarázni a képesítés lényegét (tanonkérdés, segéd- és mestervizsga, ipartestületi kénysertársulás stb.). — Ezzel kapcsolatban külön megtárgyalandó a 2. § utolsó bekezdése; az a kérdés t. i., hogyha a koresmárosipar képesítéshez kötik, fenntartható-e továbbra is a 78000—1923. K. M. sz. rend. 130. §-ban kodifikált koresmai munkakör, avagy azt a képesítésre való tekintettel összhangzásba kell hozni a vendéglopisipar munkakörével? Ezt a kérdést szíveskedjék nemcsak a koresmárosokkal, hanem a vendéglopisokkal is megvitatni.

A 3. §-nál: E szakasz lényegében egységesíti a fogadó (szálló, penzió) vendéglő, kávéházi és koresaiparokat és illuzóriussá teszi a 2. § második és negyedik és a 6. § második bekezdésében foglalt korlátozásokat, miért is az összes érdekelt szakmákkal való megtárgyalására különös hangsúlyt esik. (2)

A 4. és 5. §-nál: Az esetek nagyobb részében a kifőzőiparral együtt gya-

korolt kávémérőiparnak a kihalási rendszer alapján való megszüntetése egyrészt erre az iparra menő egészen kis egzisztenciák, másrészt a kisigényű fogyasztók szempontjából néve szociális kérdésnek látszik. Szíveskedjék nyilatkozni ebből a szempontból is a szakasz tekintetében. Ugyanebből a szempontból kérjük az 5. § mérlegelését is.

A 8. §-nál: Kérjük közölni, hogy az e szakaszban megemelt elnevezésekkel kívül szokásos-e egyéb megjelölés is? (Pl. vendéglőnél — étterem, koresmáknál „italmérés”, „söröző”, „sörreszarnok”, kávéháznál „café restaurant” stb.).

A 9. §-nál: Ha a koresmaipar képesítéshez kötik és ha a 3. § fenntartatik, megtárgyalandó, hogy van-e értelme e szakasz harmadik bekezdésében foglalt korlátozásnak.

Természetesen az itt nem érintett többi szakasz tekintetében is kérjük lehető részletes tájékoztatását, miért már előre is őszinte köszönetünket fejezzük ki.

Itt kívánjuk megemlíteni, hogy az Országos Szövetség többek közt a koresmárosiparok képesítéshez való kötéseért majdnem másfél évtized óta harcol. Az Országos Szövetség a napokban tartott intézőbizottsági ülésen

a tervezet ismertetése után tovább ragaszkodott ehhez a kívánsághoz, amiről legközelebb részletesebben fogunk beszámolni.

Nem értjük a kereskedelmi és iparkamarát, miért komplikálja annyira össze ezt a kérdést. A vendégipar érdeke, hogy a koresmárosipar is képesítéshez legyen kötve, miért kívánja a feltett felesleges kérdésekkel mester-séges aggályokat támasztani? Az Országos Szövetség már többször kifejtette, hogy a koresmárosiparnak bármilyen formában való beolvasztása vagy megszüntetése nem érdeke az iparnak, mert ebben az esetben a koresmárosipar helyét, üzletkört a bortermelői kimérők vennék át. Ezt pedig még a vendéglopisipar sem kívánhatja, de nem is kívánja.

Arról lehet szó, hogy abban az esetben, ha a koresmárosipar a vendéglopisiparra kíván áttérni, kiegészítő mestervizsga letételére kötelezzék. Miért akar a Kamara ebből az egyszerű ügyből nagy problémát csinálni, nem értjük.

Felkérjük tehát a kartársakat, ha a rendelettervezetre vonatkozólag véleményüket kéri, leghatározottabban jelentsék ki, hogy felette kívánatosnak tartják a koresmárosiparok képesítéshez való kötését. Még a vendéglopisok nem lehetnek a termelői bormérők kvártélycsinálói! A Felvidéken a koresmárosipar már régen képesítéshez van kötve.

A tízórai munkaidő tízennégy-órás keretben iparunkban

A november 16-án megjelent *Fogadóban* megírtuk, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelete némi módosítással mult hó 15-én lépett életbe.

A rendelet életbeléptetésénél egy kis zavar állott elő. Ugyanis a 34.500—1938. I. a. K. M. számú alaprendeletét a *Budapesti Közlönyben* f. hó 15-én megjelent 50.100—1938. I. a. K. M. számú rendelettel az alaprendelet némiképp módosította. A rendelet módosításáról az érdekelt kartársak csak két napi késedelemmel értesültek lapunk révén.

A módosított rendelet eltérően az alaprendelettel, kimondotta, hogy a fogadóknak (szállókban, penziókban) vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávéházakban, cukrászletekben, koresmákban, továbbá általában a szállásadásra illetőleg ételnek vagy italoknak helybenfogyasztás céljából kiszolgáltatására berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaideje 14 órás keretben napi 10 óra.

Lapunk annak idején közölte az alaprendeletet, úgyszintén e hó 16-án megjelent lapunkban közöltük a módosítórendelet szövegét.

Fontos tehát, hogy minden kartárs, aki üzletében alkalmazottat vagy al-

kalmazottakat foglalkoztat, a rendelet ismerje. De nem elég, hogy a rendeletet ismerjék, hanem kívánatos, hogy a rendelet magyarázatát is ismerjék.

Dr. Havas Nándor ipartestületi főjegyző a fentebb már említett alaprendeletet a kiadott módosító rendelettel kiegészítve, szakaszonként magyarázó szöveggel ellátva kis füzet alakban kiadta.

A füzet tartalom-mutatója 78 magyarázó jegyzetet tüntet fel, így az egész rendelet sokkal érthetőbb, áttekinthetőbb és felmerülő kétségek esetén hasznos utmutatással szolgál.

Igy nagyon fontos, hogy minden munkaadó és minden munkavállaló (pincér és más szakmai alkalmazott) azt beszerezze.

A füzet ára 50 fillér és az összegnek postabélyegben való előzetes bekielődésével megrendelhető a *Fogadó—Magyar Vendéglős* kiadóhivatalában. Itt említjük meg, hogy a füzet utánvét mellett nem kerül sőtétküldésre.

*
Közöljük még, hogy azoknak, akik ezt a füzetet már megrendelték, csak a holnapi nap folyamán kerül elküldésre. A késedelem onnan származott, hogy a megjelent módosító rendelet miatt a füzetet újra át kellett dolgozni és kinyomtatni.

Használt és új vendéglői és kávéházi berendezések,

sörpultók, székek, asztalok,
billiárdok, alpakka evőszer, tálak,
üveg és porcellán legolcsóbban

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA, BUDAPEST
KIRÁLY UCCA 44. **Kölcsönzés!**

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery ucca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: **dr. Stéger Béla** ügyész, Budapest, IX, Ferenc körút 37. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9-4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen küldendő.

#

Az Országos Szövetség intézőbizottsága

november hó 16-án *Hoffer Ferenc* ügyv. társelnök vezetése alatt tartotta látogatott ülését. Az ülésről *Tatzl Antal*, *Lukács Antal* és *Pillmayer János* távollmaradását kimentette.

Elnök bejelentette, hogy az egri és hevesmegyei kartársak szervezkedési ülésén mintegy 15-en vettek részt a Szövetség elnöksége részéről. Az értekezleten kimondták a szervezet megalakulását és a Szövetséghez való csatlakozást. Bejelentette, hogy a mun-

kaéremegállapító bizottságba néhai elnökünk elhalálózása folytán a kereskedelmi miniszter *Hartmann Ferenc* kartársat nevezte ki, aki a legutóbb megtartott bizottsági ülésen már részt is vett. A munkaidő szabályozásáról szóló rendelet, miképp a kartársak már értesültek, sikerült némi engedményt elérni, amennyiben a 10 órás munkaidő 12 órás keret helyett a 10 órás munkaidő érintetlen meghagyásával a munkakeret 14 órában nyert megállapítást. Rá kell mutatni, hogy a 10 órás munkaidő különösen a kisebb és közepes üzemekre nagyon terhes, mert alig lehet a meglévő csekélyszámú alkalmazottakkal az üzleti forgalmat lebonyolítani, viszont több alkalmazottnak beállítása az üzleti rezsitétélek emelkedésével jár, de ezt az újabb megterhelést az üzletlajdonosok nem bírják el. Annak a reményének ad kifejezést, hogy néhány hónap letelése után a gyakorlat meg fogja mutatni, hogy kell a rendeletet revideálni. Hinni meri, hogy illetékes helyen ez elől nem fognak elzárkózni. Végül bejelentette, hogy az egyik sörgyár a múlt hóban meghívta az intézőbizottsági tagokat az őszi sör kostólóra és a sörgyár megtekintésére. E meghívásról az intézőbizottsági tago-

kat értesítettük.

A bejelentések tudomásulvétele után áttért az elnök a napirend ismertetésére. Kimondhatatlan örömmel jelentem — mondotta az elnök — hogy amiről az év elején még álmodni sem mertünk: a Felvidék lakta magyar vidéke a hó elején visszakerült az anyaországba. Az elmúlt évek szörnyű szenvedései után a töretlen hit, a céltudatos munka meghozta a maga gyümölcsét. Köszönti az anyaországba visszatért kartársakat.

Szövetségünk azonban az ország egyetlen országos jellegű szakmai alakulata és ez kötelezettséggel jár. Nélkülünk az alapszabályaink keretén belül a visszatért kartársaknak bekapcsolásával foglalkozni kell. De nemcsak platonikus formában, hanem cselekvéssel. Az elnökség maga közt ezt a kérdést már megvitatta és most az intézőbizottság elé hozza ezt a kérdést döntésre.

Szöllőssy Ferenc társelnök azután behatóan ismertette az elnökség álláspontját és konkrét indítványt tett. Közölte, hogy ebben a munkában, mivel hivatalos kiküldetésben a közeli napokban a Felvidékre utazik, személyesen is közreműködik.

Titkár azután részletesen beszámolt az elnökségnek e tárgyban már tett lépésekről.

Az intézőbizottság a bejelentéseket tudomásul vette, magáévá tette Szöllőssy társelnök indítványát, valamint

azt a javaslatot is, hogy a Felvidék megszervezésének ügyével egy kiküldendő bizottság bizassék meg.

Titkár azután felolvasta a legalacsonyabb munkabéreket megállapító bizottság legújabb határozatát, amelyet a *Fogadó* csak akkor fog közölni, ha azt a kereskedelmi miniszter jóváhagyja.

Felolvasta még a lapunk előző számban megjelent és a munkaidő szabályozásáról szóló módosított miniszteri rendeletet.

Elnök bemutatta azután a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelettervezetét az iparunkkal kapcsolatban készített szabályozásáról. — A rendelettervezetet lapunk november 15-iki számában már közöltük. E rendelettervezettel kapcsolatban élénk vita indult meg. Szöllőssy Ferenc t. elnök rámutatott arra, hogy évek óta kértük, hogy a kereszmárosipart képesítéshez kössék, végre sikerült a minisztériumot álláspontunk helyességéről meggyőzni. A rendelettervezetre vonatkozó válasz megtárgyalására az intézőbizottság ugyancsak bizottságot küldött ki.

Mazura Rezső pénztáros bemutatta a pénztári jelentést. Kívánatosnak tartaná, ha a Szövetséghez tartozó alulakulatok és egyes tagok is a tagsági díj fizetését pontosabban eszközölnék. Az elnökség az egész vonalon a legnagyobb takarékoságot tartja szem előtt, de a késedelmes fizetések miatt mindig előáll nemcsak felesleges munka, de költséges levelezés is, amit el lehetne kerülni. Az elnökség — úgy határozott a bizottság — most ismét kiküldi a felszólítóleveleket és felkéri az érdekelteket, hogy a hátralékos és folyó évi tagsági díjakat és átalányokat sürgősen küldjék be.

Titkár megemlíti, hogy a Zeneszerzők Szövetkezete hajlandó minden zenétartó kartársnak, aki a zenejogdíjat január hó végéig egészen kiegyenlíti és ha az illető a szakmai alulakulatnak tagja, 20% engedményt adni. Kívánatos volna, ha az ipartársulatok és szakosztályok a tagnévsort elkészítenék, a Zeneszerzők Szövetkezete megbízottjának azt bemutatná és felhívják a megbízottat, hogy az érdekeltelekként a jövő évi zenejogdíjra vonatkozólag állapodjon meg, az így megállapított összeget a 20%-os engedmény levonásával pedig fizessék be. Ebben a formában is némi megtakarítás érhető el. Természetesen a Szövetség kirívó és túlzott jogdíjkövetelése esetén tagjaink érdekében készséggel közbejár.

Elnök jelenti még, hogy a Vasúti Vendéglősök Szakosztályának Székesfehérváron hozott határozatát végrehajtotta, sajnos, a MÁV igazgatósága az arképes igazolványokra vonatkozó kérelmet nem találta teljesíthetőnek.

Titkár közli, hogy az irodába több oldalról panasz érkezett, hogy egyes adóhatóságok az adókövetésnél igen magas haszonkulcsot állapítottak meg. Egyik-másik helyen sikerült a haszon-

kulcsot mérsékelni. Az elnök felkéri a kartársakat, hogy a tulajdózis ellenrülése végett a legkörülményesebb módon járjanak el és ha a haszonkulcs magassága ellen kifogásuk van, úgy forduljanak irodánkhoz, amely közölheti, hogy hol állapították meg a leghelyesebben a haszonkulcsot. E tárgynál élénk vita is volt.

Galambos Ernő felelel, hogy részben a tulajdózis, de nagyrésztben a termelői kimérek erős versenye miatt Pestszenterzsébeten 22 italmérőtől a napokban elvonják az engedélyt. A végzések még nincsenek kikézesítve, de az ottani szakosztály már értesült erről. Elnök közli, ha az illető kartársak Szövetségünkhöz fordulnak, szívesen eljár ügyükben.

Kucsera Ferenc szükségesnek tartaná, ha az intézőbizottság havonta ülésezne. Elnök válaszulva közölte, hogy rendszerint minden negyedévben tart az intézőbizottság ülést. Szükség esetén többször. Fontosabb tárgyak nélkül nem lehet a bizottság összehívni, mert a legtöbb tag távoli helyen lakik és a megjelenés költséges. Ha pedig sürgősen kell valami ügyben határozni vagy állást foglalni, úgy ez esetben az elnöki tanács kerül összehívásra.

Végül **Kucsera** Ferenc indítványozta, hogy **Szücs** Mihály elhunyt elnök arképe nagyobb alakban készíttessék el és függesztessék ki az irodában. A bizottság az indítványt egyhangúlag elfogadta. Ezzel az ülés véget ért.

A kereszmárosiparnak képesítéshez való kötése.

Az Országos Szövetség tudvalevőleg már hosszú időn keresztül szorgalmazta a kereszmárosiparnak képesítéshez való kötését. Amíg ez az ipar nincs képesítéshez kötve, a vendéglősiparnak szakképzettséghez való kötése illuzóris.

E kérdéssel kapcsolatban az Országos Szövetség beadványában azt kérte: mulhatatlanul szükséges a kereszmárosiparnak képesítéshez való kötése. A rokonipari jelleg vitathatatlan. A mestervizsga anyaga a főzés és meleg konyha ismeretén kívül azonos legyen a vendéglőiparéval. Az esetben, ha a kereszmárosipar át kíván térni a vendéglői iparra, úgy hasonlóan mint az 1922. évi XII. tc. 24. §-a kimondja a kereszmáros a főzés és a melegkonyha ismereteiről köteles külön mestervizsgát tenni.

A Szövetség szükségesnek tartja a szakképzettség kiterjesztését és pedig olyanformán, hogy tekintet nélkül a lakosság számára fürdő-, nyaraló- és kirándulóhelyeken, buszjáráshelyeken és pályaudvarokon csakis vendéglős gyakorolhatja az ipart illetve kereszmáros ezeken a helyeken sem szolgáltatni ki meleg ételeket.

Azt, hogy kereszmáros legfeljebb 20 alkalmazottal dolgozhat, sérelmesnek nem mondható. Viszont nem érdeke sem a vendéglős- sem a kereszmáros-

Fellner Béla t. u. v.
Első belvárosi szálloda, vendéglői és kávéházi irodáikat közvetítő szoba
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI UCCA 2.

iparnak, hogy a két ipar „egybeolvadjon”, ez esetben a kodifikált üzletkörbe a kereszmáros helyébe majd a termelői kimérek illeszkednek bele. Ez pedig semmiképpen sem kívánatos. Különböző a budapesti kereskedelmi és iparkamara IV. számú tájékoztatójában a termelői borkimérésekről a következőket olvassuk: A bortermelői kimérések egyre erősödő tevékenysége a vendéglőipar számára súlyos és egészségtelen versenyt, egyben munkaalkalomvesztéget jelent, mert az igen magas közterheket viselő iparral szemben az ezek alól teljesen mentesített termelői kimérések versenyhelyete összehasonlíthatatlan kedvezőbb. De rendkívül elszaporodtak az ál-termelői bormérések is, mert nagy számban olyan egyének is folytatnak „termelői” kimérést, akik másoktól vásárolt áruval is dolgoznak. A kamara fellépése elsősorban ezen illegális, a hatósági kedvezményt bitorló östermelők ellen irányult. A kormányhatóságoknál tett kamarai lépési eredményeként az ezirányú ellenőrzés megszigorítását kilátásba helyezték.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

drbja fill.

Ötnyelvű százaléklakát nagy ..	—30
Ötnyelvű százaléklakát kicsi ..	—12
A korcsmai hitel eltörlesztéséről szóló plakát ..	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező ..	—40
A sütemények fogyasztása ..	—30
Fiatalkorukac szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát ..	—40
Énekles, lármázás tilos ..	—25
Padlóra köpni tilos ..	—25
Káromkodni tilos ..	—40
Kutyákat behozni tilos ..	—25
Vidékire db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI, Csengery ucca 51. I. e. 7.

Takarék Asztaltársaságok felszerelése

több mint 25 éve legolcsóbban kapható

KÓRÓDI MIHÁLY papírüzletében,

BUDAPEST, IX., MESTER UCCA 21.

TELEFON: 134-144.

Telefon vagy postai megrendelések gyors elintézése.

Betétkönyv, puha kötés	P -04
Betétkönyv, kemény kötés....	P -06
Főkönyv) negy { 50 tagnak	P 2.20
Napló { alakú {100 tagnak	P 3.60
Napló, kis alakú, 50 tagnak ..	P 1.20
Pénztár (ellenőrző) könyv	P -90
Meghívó összejövetelre	P -01
Pénzes boríték végelszámolás hoz	P -02

A borok előkészítése az értékesítésre

Irta: Fornády Elemér, a m. kir. áll. pincegazdaság igazgatója.

A súlyos gazdasági viszonyok minden szőlő- és pincegazdától a gazdaságba fektetett tőkének a lehető leggyorsabb megforgatását, valamint az anyag-, az idő- és a kamatvesztések legmesszebbmenő kiküszöbölését követelik. A borok hosszú ideig tartó ározása, kezelése minőségükre nem előnyös. Nemesak hogy nem javulnak, hanem határozottan romlanak, veszítenek az értékükből. Azt, hogy a hosszú ideig tartó kezelés üzletileg is mennyire kifogásolható, kísérletek útján történt az a megállapítás igazolja, hogy évi 2% apadást és 5% kamatot számítva, a bor 25 év alatt egyrészt felenyire lepad, másrészt a kamatok összege a tőke ötnegyedére emelkedik.

A szesz jobban párolog, mint a víz s így a borok a hosszú kezelés alatt állandóan gyengülnek. A szeszvesztés egészen kicsiny hordókban évi 1,4%-ra is emelkedhetik. Minél nagyobb szesztartalmú a bor, annál nagyobb a szeszvesztés. A rendszeres feltöltögetés következtében pedig a borok savtartalma is folytonosan emelkedik. Az igen öreg borok ennek következtében idővel túlsavanyúak lesznek és elértéktelenednek. A nem illó alkotórészek mennyisége annyiban fogy, amennyiben a hordó fájába a borral együtt beivódnak, de a fában maradnak.

A háború előtt az öreg, az ózú, a savanykás borok — különösen illatuk miatt — igen kedveltek voltak. Ma azonban a fiatal, az úde borokat kedveli a fogyasztóközönség. A fogyasztók nagyrésze még az asztali bortól is megkötveteli, hogy edes vagy legalább is édeskés legyen. Üzletileg azonban teljesen elhibázott dolog arra az álláspontra helyezkedni, hogy a közönség ízlése elromlott és a fogyasztót más ízlésre kell nevelni. Ez sohasem fog sikerülni! A vevő pénzéért azt követeli, ami az ő ízlésének megfelel. Az a termelő vagy kereskedő, aki a fogyasztó ízlésének megfelelő árut nem bírja vagy nem akarja szállítani, borát nem is képes eladni. A valóságban az a helyzet, hogy nem a szakértő, a borivás régi törzsenek ízlése változott meg, hanem a néprétegek eltolódása következtében — ezek a borivók — gazdasági okokból a fogyasztók sorából kiváltak és helyüket másoknak adták át. Minden szőlő- és pin-

cegazdának tehát, ha borát értékesíteni akarja, a fogyasztóközönség ízléséhez kell alkalmazkodnia, mert a régi módon kezelt borok ma alig találhatnak fogyasztóra.

Az ízlésnek ez az új iránya a borkereskedelem részére nagy előnyt jelent. Azelőtt a kereskedelemnek minden lehető évjáratot és minden lehetséges borfajtát raktáron kellett tartania, hogy az üzletfelek kívánságait kielégíthesse. Ezáltal a pinceben nagy értékeket kellett felhalmoznia. Nagy volt az apadás és a kamatvesztés, mert az egész öreg hordóborokat természetesen nem lehetett a kamatvesztésnek megfelelően drágábban eladni. Ma csak rövid ideig maradnak a borok a hordóban, azután palackba fejtik azokat, mert beigazolódtak, hogy a borok illata, zamata sokkal tovább megmarad, ha fejlődésük tetőpontján palackba fejtetnek. Ez a palackbafejtés ugyan némi kiadást jelent, de a minőséget jelentősen emeli. Mint-hogy óborokat — egyes különleges fajták kivételével — már alig keresnek, a borkereskedőnek nem kell nagyobb tőkét óborokban befektetnie.

Az ízlés ilyenirányú megváltozását gazdasági okokból bizonyára csak üdvözölhetjük, mert a borok palackérettségig való kezelésének, iskolázásának régi módja sok időt és költséget emésztett fel. Hiszen a boroknak hordókban kezelése 2-3, sőt több évig is eltartott.

A borkezelés szabályszerű lefolyása eredetileg a következő volt: első évben a bort négyszer fejtették. Először a seprőtől, megtisztulása után, másodsor mielőtt a pince felmelegedése bekövetkezett, harmadszor július körül és negyedszer ősz felé vagy tél elején. Ez a négy fejtés mindig úgy történt, hogy a bor a levegővel érintkezett.

A második évben kétszer, a további években pedig évenként egyszer fejtették addig, amíg a bor fejlődésének tetőpontját elérte. Később a rendes időben végrehajtott fejtéseken, töltőgetéseken, kénezesen kívül szűréssel és derítéssel is elősegítették a borok fejlődését és tisztulását. Ezeket a fejtéseket lehetőleg mindig kisebb és kisebb hordókba hajtották végre, hogy a bor a hordó dögáin keresztül minél inkább érintkezzen a levegővel.

Minél kisebb a hordó, annál nagyobb befolyása van minden tekintetben a borra és megfordítva. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy minél nagyobb a hordó, annál kisebb felület esik tartalmának egy hektoliterjére. Ezzel a kezeléssel elérték azt, hogy a borok sokszor már a második évben palackéretté váltak. A pincegazdasági teendők fejlődése ezeket a törekvéseket még fokozottabb mértékben előmozdította. Így vált lehetségessé, hogy már a sajtólástól elkezdve, céltudatosan lehet a bor gyors kiérjedésére és kifejlődésére törekedni. Már a sajtólásnál is állandó volt a törekvés, hogy minél jobb kipréselést, minél nagyobb munkamegtakarítással, minél rövidebb idő alatt érjünk el. A már említett Hollmann-féle hidraulikus présfej alkalmazása ezt az utóbbi célt szolgálja.

A fajlesztők alkalmazása a pincegazdaságban szintén sok előnnyel jár. Megemlékeztünk már arról is, hogy ha a mustot elegendő mennyiségű és életerős fajlesztővel beoltjuk, ezáltal a káros hatású szervezeteket fejlődésükben, ha nem is egészen, de legalább nagy részben el tudjuk nyomni. Ez mindenesetre előnyös a borra. Másik előnye a fajlesztő használatának — minthogy az erjedés gyorsabban indul meg —, hogy boraink hamarabb erjednek, hamarabb tisztulnak, az utóerjedés rövidebb és így a borok hamarabb érnek, hamarabb értékesíthetők.

Az első fejtés idejének megállapítása a bor állandó éber megfigyelését tételezi fel a pincegazda részéről, mert a helyesen végzett első fejtésnek a későbbi fejlődésre és a bor minőségére a legnagyobb befolyása van.

Kitűnő és nélkülözhetetlen szakkönyv a
REIGL LÁSZLÓ-féle

Konyhatechnikai eljárások. Ételszármasztás Anyagkiszabás

Az egyetlen szakkönyv, amely az ételek részletes kalkulálásával is foglalkozik.

A mestervizsgáló bizottságok tagjainak különösen ajánlható.

A KÖNYV ÁRA: 6.— PÉNGŐ.

Megrendelhető az összegnek, valamint 30 fillér portköltséggel bekluzálásával a FOGADÓ — Magyar Vendéglős kiadóhivatalában, Budapest, VI, Csengery u. 51.

Az első fejtést a fiatal bor állapota, összetétele és tulajdonságai szerint előbb vagy később hajtjuk végre. — Minthogy a bor összetétele minden évben változik, már ez okból sem szabad minden évben ugyanabban az időpontban az első fejtést végrehajtani.

Mindenekelőtt megállapítjuk, vajjon a bor nem hajlamos-e a barna törésre. Erről legegyszerűbben úgy győződünk meg, hogy egy palackot megtöltünk belőle és lazán ledugaszolva, 4–5 napig meleg szobában tartjuk. Ha a bor tiszta marad, akkor barnatörésre nem hajlamos. Ha azonban a bor felületén — ahol levegővel érintkezik — megbarnul s ez a megbarnulás és zavarosodás mindinkább lefelé halad, míg végre az egész bor sötétbarna színű és zavaros lesz, akkor a bor törésre hajló. A bor felületén néhány nap múlva mutatkozó borvirágot figyelmen kívül hagyjuk. Törésre hajló borban hekoliterenkit két tízgrammos tablettá káliumpirosulfit adagolásával a törést okozó anyagokat elpusztítjuk és a bor 8–10 nap múlva nyíltan lefejthető a seprőjéről. A törésre hajlamos megállapításán kívül az első fejtés előtt még a bor savtartalmát is megállapítjuk, akár ízelet, akár pedig kémiai vizsgálat (analízis), ú. n. titrálás útján. Ha a savtartalom túl magas, úgy a leülepedett seprőt alaposan felkeverjük. A borban újra elszórtódott élesztő cukrot nem találván, a savakat fogyasztja. Ezenkívül a seprőben előforduló almasavpusztító baktériumok is újból a borba kerülnek és a savanyú borokban nagyobb mennyiségben előforduló almasavat sokkal enyhébb savanyúságú és a kénessavval szemben meglehetősen ellentálló tejsavra változtatják át.

A baktériumok által elpusztított sav mennyisége bizonyos körülmények között borkősavban kifejezve 70%-ig is felmehet. Ha tehát a savanyú borokban a természetes savsóként akarjuk előmozdítani, nem kell az első fejtéssel sietnünk. Ha azonban a bor savtartalma rendes vagy talán nagyon is alacsony, úgy az első fejtést haladéktalanul végrehajthatjuk.

A borkezelésnek egyik végső célja a bort minél hamarabb olyaná tenni, hogy az palackba fejthető legyen, illetőleg a palackban meg ne változzék. A palackba fejtendő bornak tükrösnek és fényesnek kell lennie. A palackban nem szabad megzavarodnia, nem szabad erjednie, nem szabad megtörnie. Természetes, hogy az ilyen bor ezenfelül még jóminőségű legyen, különben nem érdemes rá a munkát, a palackot, a dugót vesztegetni.

A palackbafejtés egyrészt azért történik, hogy ezáltal a bort a fogyasztóközönségnek kisebb mennyiségben is hozzáférhetővé tegyék, másrészt pedig azért, mert a bor a palackban sokkal állandóbb, mint a hordóban.

Egyszerű kezeléssel, fejtéssel, töltéssel némely fehérbor a körülmé-

nyek szerint már 1–2 év alatt megérik. Másoknak 3–4, sőt több év kell. Ezalatt az idő alatt a bort 6–8-szor, sőt többször is le kell fejtenünk. A vörösborok általában gyorsabban tisztulnak, megérnek, mint a fehérborok. Másfél, két és fél év rendszeren elég megérésükhöz. Ez azonban csak hibátlan borokra vonatkozik. Hibás borokat ilyen egyszerű kezeléssel palackéretté nem fejleszhetünk. A bor fejlődése és érese folyamán eléri azt az időt, mikor íze, illata, zamata a legkedvezőbb és alkotórészeiben teljes összhang van. Ez a fejlődés tetőpontja.

A fejlődés tetőpontjára jutott bort, ha hordóban van, palackra fejtjük. Így változatlan marad. De ha ezt nem tehetjük, nagyobb hordóban tartjuk és egyáltalában nem vagy teljesen zártan fejtjük, hogy az oxidációt — ami a borok most már ártalmára van — amennyire lehet, mérsékeljük.

Azt, hogy a bor elérte-e palackérettését, a következőképpen állapíthatjuk meg: félig megtöltött palackot 4–5 napig meleg szobában nyitva tartunk. A bor, ha palackéretté, akkor a felületén esetleg képződő fehér hárttyától — a borvirágtól eltekintve — teljesen tisztán marad. Ha a bor a legkisebb mértékben is megzavarodik, a palackbafejtésével még várunk kell.

A palackba fejtésnek egyik előnye, hogy az apadási veszteség megszűnik, amit az értékes, ú. n. minőségboroknál mindenesetre számításba kell vennünk. A levegő oxigénjének öregítő hatása megszűnik, minek következtében a bor — kifogástalan dugaszolás esetében — fejlődésének tetőpontján igen hosszú ideig megmarad.

A palacknak elég erősek kell lennie, hogy az jól bedugaszolható legyen, mert dugaszológéppel csakis erősebb palackokat lehet dedugaszolni.

A palackbafejtés mindig úgy történik, hogy a bor gyorsan és a levegővel érintkezés nélkül, tehát habzás és gyöngyözés nélkül kerüljön a palackba. Ez fontos dolog, mert a levegővel érintkezés következtében később a palackban zavarodás állhat elő, azonkívül gombaesírak is kerülhetnek a borba.

A palackbafejtés történhetik mind az akonanyíláson át, mind pedig a csapnyíláson keresztül. Az akonanyíláson keresztül történő palackbafejtéshez palackozó gumicsövet használunk. A gumicsövet úgy dugjuk az akonanyíláson keresztül a borba, hogy annak vége a hordó aljáig érjen. A csövet nyugodtan megszívjuk, amíg borral megtelik és aztán a csövet a palackba dugja. Ügyelnünk kell arra, hogy a bor lehetőleg a palack falain folyjék le, miáltal elkerüljük a bor

habzását és túlságos érintkezését a levegővel. Minthogy a cső végének összeszorítása által módunkban van a bor kifolyását bármikor beszüntetni, bizonyos gyakorlattal, egy szivással hosszabb ideig dolgozhatunk. Közönséges használatra és kevésbé kényes borokhoz legjobb a palackozó facsap. Ez parafabetés, kisebb csöméretű csap. (Folytatjuk.)

Egy jó állapotban levő
Seifert-féle bjiárdasztal eladó
Pestszenterzsébet, Határ uca 34.

A Kristály-vizet

forgalomhoz a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

DEBRECEN egyik leghíresebb vendéglője nagy forgalommal, komplett berendezéssel, szép téli és nyári helyiségekkel, jogfolytonossággal betegség miatt sürgősen átadó.

Felvilágosítást ad:
SAJÓ, Debrecen, Hadházi u. 27.

Magyar Királyi Államvasutak
Üzletvezetősége Miskolc
15974/1938 III. sz.

PÁLYAZATI HIRDETMEY.

A Magyar Királyi Államvasutak Kassa állomásán lévő pályaudvari vendéglőnek bérbeadásra iránt ezenel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a kassai vendéglőre 1939. évi január hó 1-vel veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1943. évi december hó 31-ig.

A szabályszerű okmánybéléggel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Kassa pályaudvaron lévő vendéglőüzemnek bérbevétele a 15974/1938. III. számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1938. évi december hó 5-ének déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak miskolci üzletvezetőségének I. Titkársági osztályába (Szemere uca 26. sz. I. emelet 52. ajtó) közvetlenül, vagy posta útján térítvány mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 100 azaz egyszáz pengő készpénzt a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1938. évi december hó 3-án déli 12 óráig kell letenni. A letett összeg után a Magyar Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A vendéglőre csak az pályázhat, aki az 1884. év XVII. tc. 4. §-ban megállapított feltételeknek megfelel. A magyar honosságát és fedhetetlen előéletét tanúsító okmányokon kívül be kell mutatni tanonchivonyitványát és igazolni kötele, hogy a tanviszony megszűnése után szakbavágó üzemben legalább 2 évi szakbavágó munkával foglalkozik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Szemere-ucca 26. sz. II. emelet 86. ajtó sz.) a hivatalos órák alatt, 8–14 óráig meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkrl feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és magukra nézve kötelezőknek elfogadják. A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

Borpaloa Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-45 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

BLAU JENŐ

TEXTILKIKÉSZÍTŐ ÉS NAGYKERESKEDŐ

BUDAPEST, V., GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11.

TELEFON: 180-643.

Mielőtt szükségletét beszerzi, raktáramat
tekintse meg!

Ügynökeim vételkénszer nélkül kiküldöm

Szines abrosz	P 1.90-től
Fehér „	P 1.95 „
Hangerli „	P —.38 „
Ágynemű vászon	P —.88
Lepedő métere	P 1.65
Törülköző	P —.68

**Mindennemű
textiláruk!**

A Magyar Királyi Államvasutak fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson. Miskolc, 1938. évi november 23-án.

Magy. Királyi Államvasutak
Miskolci Üzletvezetősége.

Magyar Királyi Államvasutak
Budapesti Üzletvezetősége

29058—1938. szám. III.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A Magyar Királyi Államvasutak Párkányana, Érsekújvár és Galánta állomásokon lévő pályaudvari vendéglőknek bérbeadása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a fenti vendéglőkre 1939. évi január hó 1-vel veszi kezdetét és tart ettől az időponttól számított öt éven át, vagyis 1943. évi december hó 31-ig.

A szabályszerű okmánybéléssel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Párkányana, Érsekújvár, Galánta állomásokon lévő vendéglő üzemének bérbevitelére a 29058—1938 számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1938. évi december hó 5-ének déli 12 órájáig a Magyar Királyi Államvasutak budapesti üzletvezetőségének I. Titkársági osztályában (Budapest, Kerepesi út 3. szám. I. em. 125. ajtó) közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 200 azaz kétszáz pengő készpénzt a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1938. évi december hó 3-án déli 10 óráig kell letenni.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket az alulírt üzletvezetésérg forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Kerepesi-út 3. földszint, 20. ajtósz.) a hivatalos órák 8—14 alatt meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A pályázatnak további szövege azonos a Kassa állomáson lévő pályaudvari vendéglő bérbeadására vonatkozó fentebb közölt pályázati hirdetményével.

Magyar Királyi Államvasutak
Üzletvezetősége Miskolc

15974/1938 III. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A Magyar Királyi Államvasutak Legenye-Alsómihályi állomáson lévő pályaudvari vendéglőknek bérbeadása

iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a Legenye-Alsómihályi vendéglőre 1939. évi január hó 1-vel veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1943. évi december hó 31-ig.

A szabályszerű okmánybéléssel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Legenye-Alsómihályi pályaudvaron lévő vendéglőüzemnek bérbevitelére a 15974—1938 számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1938. évi december 5-ének déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak miskolci üzletvezetőségének I. Titkársági osztályába (Szemere ucca 26. szám I. emelet 52. ajtó) közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 40 azaz negyven pengő készpénzt a miskolci üzletvezetésérg gyűjtőpénztáránál 1938. évi december hó 3-án déli 12 óráig kell letenni. A letett összeg után a Magyar Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A pályázatnak további szövege azonos a Kassa állomáson lévő pályaudvari vendéglő bérbeadására vonatkozó fentebb közölt, pályázati hirdetményével.

Magyar Királyi Államvasutak
Üzletvezetősége Miskolc

15974/1938 III. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A Magyar Királyi Államvasutak Fülek állomáson lévő pályaudvari vendéglőknek bérbeadása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a füleki vendéglőre 1939. évi január hó 1-vel veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1943. évi december hó 31-ig.

A szabályszerű okmánybéléssel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Fülek pályaudvaron lévő vendéglőüzemnek bérbevitelére a 15974—1938 számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1938. évi december hó 5-ének déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak miskolci üzletvezetőségének I. Titkársági osztályába (Szemere ucca 26. szám I. emelet 52. ajtó) közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 60 azaz hatvan pengő készpénzt a miskolci Üzletvezetésérg pénztáránál 1938. évi december hó 3-án déli 12 óráig kell letenni. — A letett összeg után a Magyar Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A pályázatnak további szövege azonos a Kassa állomáson lévő pályaudvari vendéglő bérbeadására vonatkozó, fentebb közölt pályázati hirdetményével.

Magyar Királyi Államvasutak
Debreceni Üzletvezetősége.

16.952/1938. III. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A Magyar Királyi Államvasutak Munkács, Csap, Bátor, Beregszász állomásokon lévő pályaudvari vendéglőknek bérbeadása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a fenti vendéglőkre 1939. évi január hó 1-vel veszi kezdetét és tart ettől az időponttól számított öt éven át, vagyis 1943. évi december hó 31-ig.

A szabályszerű okmánybéléssel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Munkács, Csap, Beregszász, Bátor állomásokon lévő vendéglőüzemnek bérbevitelére a 16.952/1938. számhoz” felirattal ellátott ajánlatokat 1938. december hó 5-ének déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzletvezetésérgnek titkársági osztályában közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 200 azaz kétszáz pengő készpénzt a nevezett üzletvezetésérg gyűjtőpénztáránál 1938. évi december hó 3-án déli 10 óráig kell letenni.

A vendéglőre csak az pályázhat, aki az 1884. évi XVII. tc. 4. §-ában megállapított feltételeknek megfelel. A magyar honosságát és fedhetetlen előéletű tanúsító okmányokon kívül be kell mutatnia tanonbizonyítványát és igazolni köteles, hogy a tanírozás megszűnése után szakbavagó üzemben legalább két évig szakbavagó munkával foglalkozik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket az alulírt üzletvezetésérg forgalmi és kereskedelmi osztályában a hivatalos órák 8—14 alatt meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kifizétt határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

A Magyar Királyi Államvasutak fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson. Debrecen, 1938. november hó.

A Magyar Királyi Államvasutak
Debreceni Üzletvezetősége.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

BORPIAC

120—150 százalékkal emelkedett
a bor ára a bortermelőknél.

Az úgy minőségileg, mint mennyiségileg elegendő kedvezőtlen eredménnyel befejezett szüret érhetően általában árszálladulást okozott a borpiacon. — A termékek jobb árak re-nényében nem sietnek boraikat értékesíteni. A kínálat lanyhasága ezen a héten már hatalmas bor-hosszt robbantott ki. — A jobbminőségű borok ára úgyszólván egyik napról a másikra 120—150 százalékkal emelkedett. Azonban a termelőknek még ez a magas ár sem készíti borállományuk értékesítésére és ezért a bor-hossz csak a kereskedői ajánlatoknál jelentkezik. A borkereskedelemben, tehát a borszárművezők és a kiskereskedők, valamint a borkereskedelem és a vendéglősök közötti eladásoknál a hossztenencia még nem ilyen nagyarányú. Az előbb említett termelői 120—150 százalékos ár-emelkedéssel szemben a kereskedők és a vendéglősök egymásközi forgalmában csak 40—50 százalékkal emelkedett a borok ára.

A Felvidék szőlő- és bortermelése

A felvidéki városok közül *Beregszász, Ungvár és Léva környékén vannak nagyobb szőlőterületek.* Ugyancsak visszakaptuk a hegyaljai borvidékhez tartozó három bortermő helyet: *Kisegyeket, Nagyegyeket és Szőlőskét.* Ezek most a felszabadulás után ismét a tokajhegyaljai zárt borvidékhez tartoznak.

Hús esztendővel ezelőtt a most visszacsatolt területen kb. 20.000 hold szőlőt műveltek. Most kb. összesen 30.000 holdra tehető a visszacsatolt területen levő szőlők kiterjedése. Ennyi szőlő termése azonban nem fedezi a visszacsatolt vidék szükségletét, úgy hogy oda az eddigi Csonkaországából kell szállítani bort és esemeszölőt. Ez azt jelenti, hogy a *megnagyobbított ország szőlőgazdák termelési feltelegé kisebb lesz úgy szőlőben, mint borban.*

A visszakerült tokajhegyaljai vidéken az eddigi Csonkaországban lévő Hegyalja természetével egyenértékű szőlő terem, de igen jóminőségű az Ung- és Bereg megyei borvidéken szüretelt szőlő is, úgy hogy nagy nyeresége bortermelésünknek is a visszacsatolt magyar Felvidék.

A Felvidéken most borkészlet nincsen, ezért keresik fel az ottani kartársak az anyaországbeli borvidékeket.

Vásároljunk hirdetőinknél

A SZERKÉSZTÉSÉRT FELELŐS: PÖSCH GYULA KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS. — MERKANTIL-NYOMDA (HAVAS ÖDÖN), BUDAPEST, VIII, VAJDA HUNYAD U. 43

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

RADOCSAY IMRE.

A pécsi vendéglősiparnak nagy gyászosa van: *Radocsay Imre* ezüstkoszorus vendéglősmester, a pécsi vendéglősök nesztora, a Pécs-baranyai vendéglős ipartársulat örökös diszelnöke, a város törvényhatósági bizottságának tagja november 19-én 79 éves korában meghalt.

Radocsay Imre megtestesítője volt a nemcsak gondolkodó városi polgár fogalmának. Halála egy eszesedés, de értékesen dolgozó munkás életet zárt le.

Radocsay Imre az elsők között volt, aki felismerte az ipari továbbképzés fontosságát. Évtizedekkel ezelőtt, amikor az iparostanonoktatás még gyermekcipőben járt, még jóval a világháború előtt ő hívta életre a pincérképző szakiskolát. Ő látta meg először azt is, hogy a vendéglősiparnak erősen szervezkednie kell. Az ő ösztönzésére alakult meg a Pécs-baranyai vendéglős ipartársulat, amelynek hosszú időn át elnöke, majd diszelnöke volt. Mint szállósgazda és bortermelő is jelentős sikereket ért el és élénk tevékenységet fejtett ki a város törvényhatóságában és társadalmi életében is.

Érdemes munkássága minden oldalról szintén elismerésben részesült. — A szeretet, amely körülvette, meghatározó módon nyilvánult meg, amidőn nemrég visszavonult az aktív vendéglősi munkától és amikor nemcsak pécsi kartársai, de az egész magyar vendéglőstársadalom őszinte megbecsüléssel ünnepelte.

Halálát özvegyén kívül két gyermeke, unokái és széleskörű rokonság gyászolja, ezek sorában veje id. *Schmidt János*, a vendéglős ipartársulat elnöke és unokája, ifj. *Schmidt János* vendéglős.

Temetése, amelyen úgy az ipartestület, mint a vendéglős ipartársulat megfelelő módon képviseltette magát, Pécsen ment végbe e hó 21-én.

*

Posch Ferenc bpesti (Andrássy-úti) vendéglős november 17-én 65 éves korában hosszabb betegeskedés után elhunyt. Temetésén az ipartestület tagjai nagy számban vettek részt.

Szauer Ferenc újpesti vendéglős november 23-án rövid szenvedés után életének 63-ik évében elhunyt. 25-én nagy részvét mellett temették.

Tíz felvidéki pályaúdvári vendéglő bérletére

a MÁV pályázatot hirdet. A pályázati hirdetményeket lapunk mai számában közöljük.

Szükségesnek tartjuk ezúton még közölni a pályázókkal, hogy az esetleg hiányzó tanonbizonyítványt, vagy a szakbavágo munkát igazoló munkakönyvet a mesterlevél is pótolhatja. (Lásd az 1922:XII. tc. 26. §-t, az 1936: VII. tc. 9. §-t és a 30.000.936 Ip. M. számú rendelet 30. §-át. Természetesen ezt a pályázati kérvényben is fel kell tüntetni.

Félreértések elkerülése végett még közöljük, hogy *minden pályaúdvári vendéglő bérletére külön-külön kell pályázni.* Egy pályázati kérvényben pl. nem lehet a párkányánai, érsekújvári és galantai pályaúdvári vendéglőre pályázni.

Aasztaltársasági nyomtatványok

méltányos áron *Koródi Mihály* papírüzletében, Budapest, IX, Mester u. 21 szám alatt lehet beszerezni. Telefon: 134-144.

Ahová többé nem adnak italméresi engedélyt.

A magy. kir. pénzügyminisztérium 138.596/XV. főszámú rendeletével a *V. O. uca 24. számú* házban levő helyiséget italméresi szempontjából tiltott helynek minősítette. Erre a helyre italméresi engedély nem adható, meglévő engedélyt át nem iratható.

KIVONAT a kispesti ker. kapitányság 1938 április 6-án kelt 2579—1937. sz. ítéletéből.

A kispesti ker. kapitányság mint I. fokú rendőri büntetőbírósg *Gáspár Károly* kispesti lakost azért, mert borparlátot konyak elvevésze alatt hozott forgalomba, 1936. évi V. törvénycikk 50. §-a alapján 8 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kispesti kapitányság.

MIELŐTT

beszerzéseket eszközölné,
sziveskedjék ajánlatot kérni
az alant felsorolt cégektől

IRÓGÉP ÉS KELLÉKEK, SOKSZOROSÍTÁS:

Vass János, Irányi u. 4. Telefon: 183-628.
Vendéglősök szállítója.

SZÖNYEG, BUTORSZÖVET, LINOLEUM, PAPAN:

Haas Fülöp és Fial, Vörösmarty tér 1.

TEXTIL:

Blaug Jenő textilüzlet, V. Gr. Tisza István u. 11.

ÜVEG, PORCELLÁN ÉS EDÉNYÁRU:

Hj. Grünwald Mór, IV, Ferenc József rakpart 6.

VASZONÁRUK:

Blaug Jenő textilüzlet, V. gr. Tisza István u. 11.